

Fundusze Europejskie
dla Kujaw i Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

RPO WK-P 2014-2020

RAPORT TEMATYCZNY
edukacja

(STAN NA II KWARTAŁ 2024 ROKU)

Podstawowe dane dotyczące interwencji w obszarze: edukacja w ramach perspektywy finansowej 2014-2020

Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

działania finansowane ze środków EFS i EFRR

działania realizowane w ramach RPO WK-P 2014-2020

poddziałanie 6.3.1 (Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną), 6.3.2 (Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego), 6.4.2 (Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych), 6.4.3. (Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych) w ramach Osi Priorytetowej 6 (Solidarne Społeczeństwo i konkurencyjne kadry) oraz Osi 10 RPO WK-P 2014-2020 (Innowacyjna edukacja)

Alokacja przeznaczona na obszar [w EUR]

blisko 165 milionów EUR

% środków RPO WK-P 2014-2020

na obszar edukacji przeznaczono około 8,6% środków RPO WK-P 2014-2020

Główny cel interwencji

Główny cel w ramach interwencji koncentrował się na inwestowaniu w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie. Objął 4 zasadnicze priorytety:

- Priorytet 10i - ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia;
- Priorytet 10iii - wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji;
- Priorytet 10iv - lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności,

dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

- Priorytet 10a – inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.

Cele szczegółowe interwencji

Podstawowymi celami interwencji było (uwzględniając głównych jej odbiorców):

- ✓ zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych
- ✓ rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe
- ✓ zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy);
- ✓ zwiększenie kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy z zakresu ICT i języków obcych;
- ✓ uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez osoby dorosłe należące do grup defaworyzowanych na rynku pracy poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych oraz innych formach pozaszkolnych;
- ✓ lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego;
- ✓ lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego;

Zidentyfikowane kluczowe wyzwania przed rozpoczęciem interwencji

- niski poziom wykształcenia mieszkańców regionu;
- podniesienie jakości wychowania przedszkolnego;
- zmniejszenie dysproporcji w upowszechnieniu edukacji przedszkolnej w szczególności na słabiej rozwiniętych obszarach;
- zwiększenie kompetencji społecznych wśród dzieci, co wpłynie na ułatwienie startu w systemie edukacji, a także poprawi sytuację kobiet na rynku pracy;
- konieczność inwestowania w bazę dydaktyczną (zwłaszcza pracowni matematycznych i przyrodniczych);
- rozwijanie wśród uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych;
- podniesienie poziomu współpracy szkół prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
- większe zaangażowanie pracodawców w organizację staży i praktyk w ramach kształcenia zawodowego;
- potrzeba edukacji osób dorosłych (podniesienie stopnia upowszechnienia uczenia się przez całe życie);
- wsparcie podnoszenia kwalifikacji niezbędnych na rynku pracy wśród osób z grup defaworyzowanych w szczególności o niskich kwalifikacjach i osób powyżej 50 roku życia.

Zainteresowanie wsparciem w ramach interwencji

W perspektywie 2014-2020 **przeprowadzono 85 naborów w analizowanym obszarze**, w tym: 1 w ramach trybu nadzwyczajnego – Poddziałanie 10.2.2. (*Kształcenie ogólne*), 5 w ramach trybu pozakonkursowego, tj. po jednym w Poddziałaniach 6.3.2 (Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego), 10.3.2 (*Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych*), 10.4.1 (*Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych*), 2 w Poddziałaniu 10.3.1 (*Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów rozwijających kompetencje kluczowe*), oraz 79 w ramach trybu konkursowego, w tym:

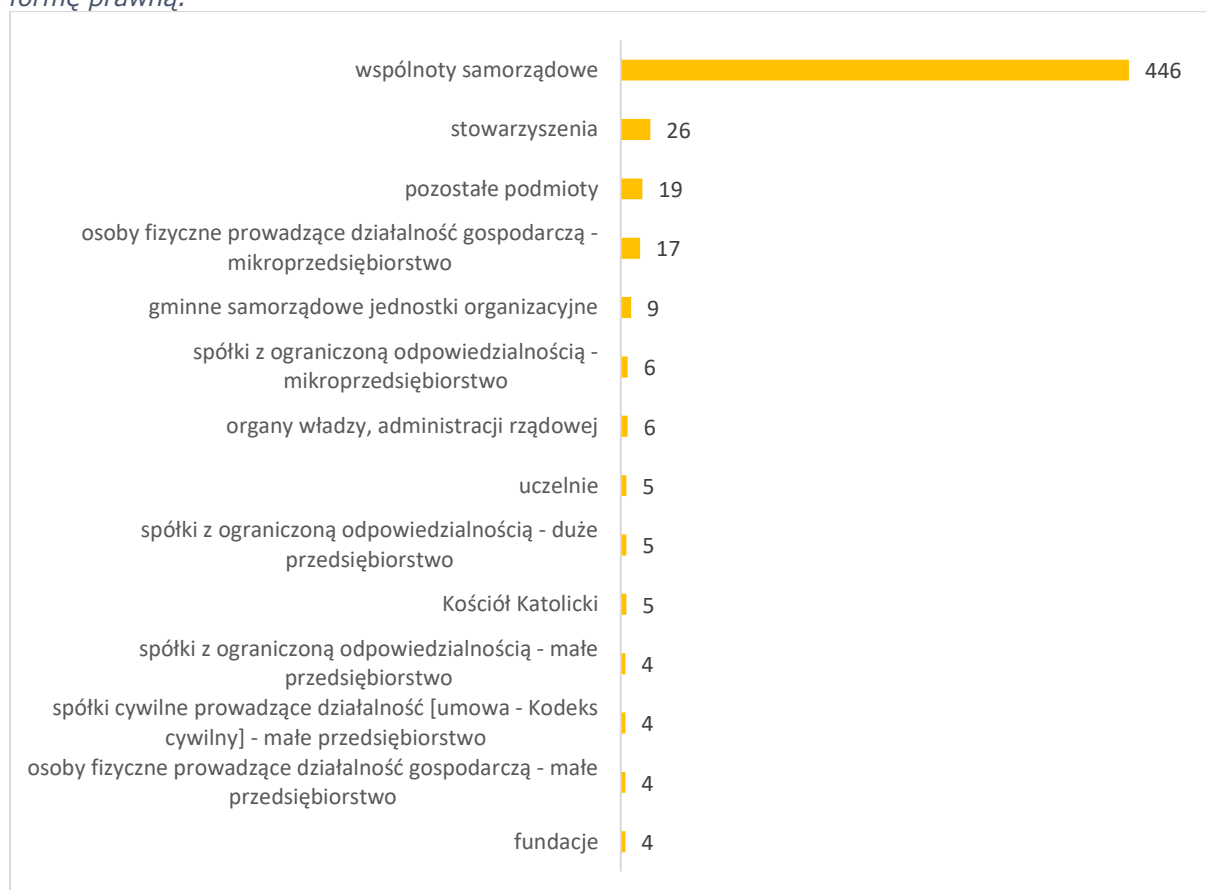
- 8** **w ramach Poddziałania 6.3.1**
Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną
- 7** **w ramach Poddziałania 6.3.2**
Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego
- 4** **w ramach Poddziałania 6.4.2**
Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
- 6** **w ramach Poddziałania 6.4.3**
Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
- 5** **w ramach Poddziałania 10.1.1**
Wychowanie przedszkolne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
- 9** **w ramach Poddziałania 10.1.2**
Kształcenie ogólne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
- 5** **w ramach Poddziałania 10.1.3**
Kształcenie zawodowe w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
- 10** **w ramach Poddziałania 10.2.1**
Wychowanie przedszkolne
- 8** **w ramach Poddziałania 10.2.2**
Kształcenie ogólne
- 11** **w ramach Poddziałania 10.2.3**
Kształcenie zawodowe
- 1** **w ramach Poddziałania 10.3.2**
Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych
- 2** **w ramach Poddziałania 10.4.1**
Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych
- 3** **w ramach Poddziałania 10.4.2**
Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy

W sumie liczba złożonych wniosków poprawnych formalnie wyniosła 758 z czego 577 (tj. około 76,1%) zatwierdzono do dofinansowania. Ostatecznie zrealizowano na podstawie podpisanych umów z beneficjentami 560 projektów, w tym najwięcej w obszarach – kształcenie ogólne (169), kształcenie zawodowe (98), wychowanie przedszkolne (88). Jednocześnie spośród wszystkich projektów 13 miało charakter ogólnowojewódzki.

Beneficjenci objęci interwencją w ramach głównych obszarów

W sumie ze środków z RPO WK-P 2014-2020 w obszarze edukacja, najczęściej beneficjentami były wspólnoty samorządowe, które to dominują jako organy prowadzące edukację.

Wykres 1. Liczba beneficjentów korzystających ze wsparcia RPO w WK-P 2014-2020 w podziale na formę prawną.

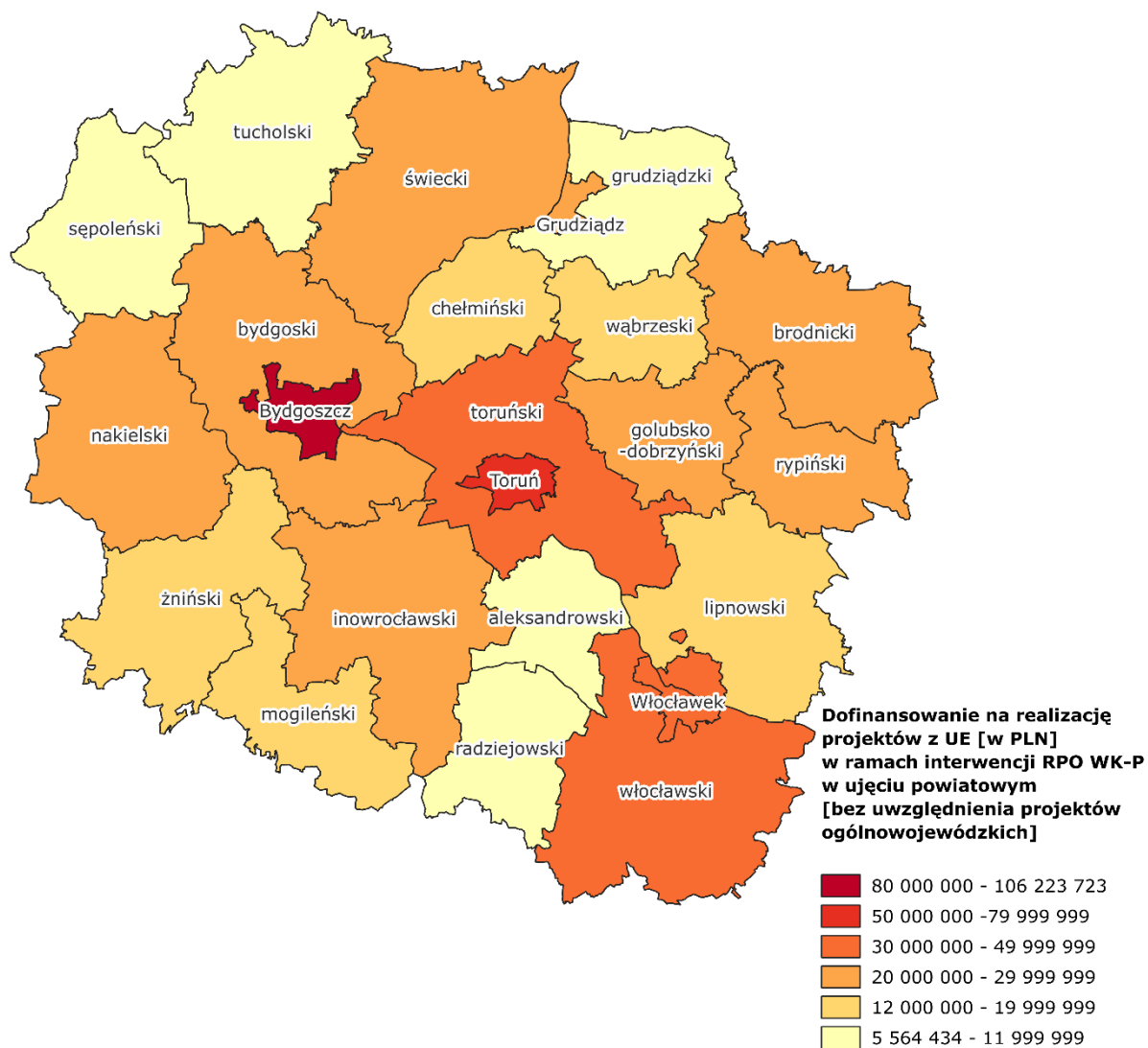
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SL 2014.

Analizując rozkład dofinansowania z funduszy UE w ramach obszaru na poziomie powiatów w województwie kujawsko-pomorskim [bez uwzględnienia projektów

¹ Obszary zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) wyznaczone zostały w ramach realizowanej unijnej polityki spójności na lata 2014-2020. W Polsce instrument ZIT jest realizowany na terenie miast wojewódzkich i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie (tzw. ZIT wojewódzkie).

ogólnowojewódzkich], można zauważyć znaczną różnorodność w wysokości wsparcia otrzymanego przez poszczególne powiaty. Największe dofinansowanie na realizację projektów uzyskały Bydgoszcz [ponad 106 mln zł] oraz Toruń [blisko 72 mln]. Łączna kwota dofinansowania wyniosła ponad 610 mln zł.

Mapa 1. Dofinansowanie na realizację projektów z UE [w PLN] w ramach interwencji RPO WK-P w ujęciu powiatowym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SL 2014.

Efekty wsparcia w ramach interwencji

- objęto wsparciem niemal 115 000 uczniów w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych;
- objęto wsparciem ponad 55 000 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego;
- ponad 28 000 osób objęto szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych
- ponad 7500 dzieci objęto dodatkowymi zajęciami zwiększającymi szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej;
- utworzono ponad 5300 miejsc w infrastrukturze przedszkolnej;
- doposażono niemal 350 szkół i placówek kształcenia zawodowego w sprzęt i materiały dydaktyczne.

Rezultaty wsparcia w ramach interwencji

- ponad 100 000 uczniów nabyło kompetencje kluczowe;
- blisko 40 000 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego podniosło, nabyło lub uzupełniło kompetencje zawodowe;
- ponad 10 000 nauczycieli kształcenia ogólnego uzyskało kwalifikacje lub nabyło kompetencje;
- ponad 5800 osób korzysta z objętej wsparciem infrastruktury przedszkolnej;
- blisko 2000 nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu uzyskało kwalifikacje lub nabyło kompetencje.

Ocena efektów wsparcia w opiniach beneficjentów

Bez wsparcia z RPO WK-P 2014-2020:

- ✓ 69,1% ankietowanych beneficjentów [w obszarze edukacja] deklaroowało, że nie udałoby się uzyskać żadnych efektów;
- ✓ 26,9 % ankietowanych beneficjentów deklaroowało, że uzyskałoby efekty w mniejszym zakresie i późniejszym terminie.

Trwałość wsparcia w opiniach beneficjentów

90,4% beneficjentów deklaruje utrzymywanie się widocznych efektów realizacji projektów w obszarze edukacji (stan na III kwartał 2024 r.).

Efektywność wydatkowania środków

Środki w obszarze edukacji były efektywnie wydatkowane i przyniosły wymierne korzyści. Przykładem może być:

Wysoka wartość osiągniętych rezultatów

Dotyczy to w szczególności: zdawalności egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe wśród uczniów ZSZ oraz odsetka dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym.

Wysoki poziom zainteresowania oferowanym wsparciem (wśród potencjalnych wnioskodawców/beneficjentów)

Dopasowanie oferowanego wsparcia potwierdza wielokrotne znaczne przekroczenie w złożonych wnioskach alokacji naborów w tym obszarze i finalnie osiągnięty wysoki poziom kontraktacji i certyfikacji.

Kluczowe zjawiska oraz trendy w otoczeniu społeczno-gospodarczym realizowanej interwencji mające wpływ na efekty

Zidentyfikowane pozytywne i negatywne trendy:

- pandemia COVID – 19, która spowodowała brak możliwości realizacji niektórych typów wsparcia w formie stacjonarnej (np. staże zawodowe, praktyki w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych, zajęcia specjalistyczne);
- wysoki poziom zainteresowania nauczycieli korzystaniem ze wsparcia wynikający m.in. z wymagań dotyczących awansu zawodowego;
- duża skala potrzeb szkół i placówek kształcenia zawodowego w zakresie doszkalania kadry dydaktycznej.

Zidentyfikowane dobre praktyki w ramach projektów w obszarze interwencji

Dobre praktyki zidentyfikowano w ramach projektów dedykowanych obszarowi edukacji przedszkolnej, kształcenia ogólnego, pomocy stypendialnej, kształcenia zawodowego, a także edukacji osób dorosłych. Wśród nich wyróżniają się w szczególności następujące projekty:

- „Przedszkolaki – debeściaki – edukacja przedszkolna i terapia dla dzieci z niepełnosprawnościami”, który był jedynym projektem w całości poświęconym wyrównywaniu szans i deficytów dzieci z niepełnosprawnościami. Projekt zakładał finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego specjalnego, prowadzenie dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz terapii specjalistycznych i rehabilitacyjnych z dziećmi. Prowadzone zajęcia miały na celu zwiększenie szans edukacyjnych dzieci z niepełnosprawnościami w edukacji przedszkolnej. Ponadto projekt przewidywał doskonalenie zawodowe nauczycieli Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, warsztaty dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami oraz turnusy rehabilitacyjne;
- „Zaprogramowani – czyli zespołowo i kreatywnie w świecie robotyki”, który wykorzystywał potencjał placówek, oferujących doświadczenia metodyczne wykraczające poza potencjał szkoły kształcenia ogólnego (np. uczelni wyższych);
- „Humanieści na start!” oraz „Prymusi Zawodu Pomorza i Kujaw, które wypełniały luki w ofercie ogólnopolskich i regionalnych programów stypendialnych tj. w zakresie nauk humanistycznych oraz przedmiotów zawodowych;
- „Inwestycje w zawodowców”, który obejmował zarówno staże, jak i kursy zawodowe dla uczniów oraz szkolenia dla nauczycieli w nowo otwieranych profilach kształcenia.

Podsumowanie - kluczowe wyzwania oraz cele w obszarze edukacja w ramach perspektywy finansowej 2021-2027

- 01** tworzenie nowych miejsc przedszkolnych (z uwzględnieniem spadku liczby dzieci w wieku przedszkolnym w najbliższych latach);

- 02** podnoszenie jakości wychowania przedszkolnego (poprzez zapewnienie wysokiego poziomu oferty OWP i warunków wychowawczo-opiekuńczych w zmodernizowanej bazie);

- 03** wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez podniesienie jakości kształcenia ogólnego uwzględniając różnice międzyregionalne (porównując inne regiony z województwem kujawsko-pomorskim) oraz wewnątrzregionalne (gorsze wyniki identyfikowane są w obszarach zmarginalizowanych);

- 04** rozwijanie kompetencji uczniów, kadr oświaty w tym przekrojowych, kluczowych oraz związanych z zieloną lub cyfrową transformacją;

- 05** wspieranie edukacji włączającej uczniów ze specjalnymi potrzebami;

- 06** rozwijanie oraz zwiększanie dostępu do doradztwa edukacyjno-zawodowego;

07 integrowanie dzieci, których opiekunowie są migrantami lub powracającymi z zagranicy;

08 wyrównywanie szans w dostępie do nowoczesnej edukacyjnej bazy sportowej w szczególności na terenach wiejskich, na których w ogóle brak jest infrastruktury sportowej lub jest ona w złym stanie technicznym;

09 zwiększanie adaptacyjności kształcenia zawodowego do rynku pracy i podnoszenie jakości i dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

10 zwiększanie odsetka osób dorosłych uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu;

11 podnoszenie poziomu kompetencji podstawowych, w tym cyfrowych, osób dorosłych;